

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Lulchak, President.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, п'ятницю і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня знаходяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Манітоба.
 Ю. Ділячак, голова.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувачеві вказано зазначити, що бажав звороту свого рукопису на случай його непомищення та залучити поштовий стемпел на його пересилку.

СПЕЛЮВАЛИ ПЕТЛЮРУ.

Вже довгий час промишує, як Петлюра, це невисоке імя українським працівником масам сучасного Бреховського, фігурував на шпальтах газет. Як бачимо знову з'явився Петлюра на шпальтах міжнародної преси, але цим разом — останній раз. Появився для того, щоб зникнути на все не тільки зі шпальт газет, але й з історії землі.

"В пародичному обличчі", звичайно, прийнято писати некрологи навіть про поганих людей в такому дусі: "Сьогодні був покійний, царство йому небесне, але жаль, що вмер чортюк". Про Петлюру це не можна сказати. Про него можна лише сказати: "Згинув Петлюра — одним драбтою на світі менше".

Правда, останніми часами Петлюра був вже все одно живим труном. Але ж він став ним не по власному бажанню. Емігрантською кавалерією мусило зробити він в силу складних обставин.

Нема потреби наводити на цьому місці хоч вкратці діла минулих днів Петлюри. Вони ще аж надто живими стоять перед нами. Сильнолюдна гадюко-отманська натура бушуючого бурхальства захоплена славою, влади й титулу: "його величність" — оборони, соціал-авторитарної України". І під ріжкими націоналістичними кличками почався торг Україною й її працюючим населенням, почалося запрошування на Україну Варигів в особі Німців, Французів, Греків, нарешті Польків під проводом Пилеуцького, а під охороною багатів цих "спасителів" почалися "торжествувальні" Петлюри на білому коні до Києва, до Вінниці, Камінець-Подільська, Жмеринки.

Закінчилася ціла та історична кровава трагедія "національного визволення" втечею Петлюри під охороною багатів Пилеуцького. Ще в Галичині справив Петлюра з своїми чорношльщачами останній кровавий танець по українських селах і перейшов на "негалацькі ґрунти" уряду У.Н.Р. в Тарнові.

На тому й скінчилася кровава коротка доба найбільш галубного в історії народів зрадинства. Позаду Петлюри й його сподвижників злилися гори трунів і руді, ріки крові й сліз, а вперед — провалля: каварія, емігрантська переважа, сварня, багно спеленів і продажного дрібного політиканства.

Але й це плазуюське життя вкотре історична рука мстника того народу, крові якого стільки пролила "уряд" Петлюри як час свого коротко-тривалого панування на Україні. Це страши жидівської погроми в Проскурині, Ковчині. Житимирі пістилися на Петлюру, пістилися не лише за себе, але й за всі краєві діла й зрадинства за час отаманування Петлюри.

Нема вже Петлюри. Краще б його й зовсім на світі не було.

УЧИТЕЛІ ВТКАЮТЬ З ГАЛИЧИННИ НА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ.

З Галичинні, з польсько-підляцького пекла втікають на Радянську Україну не тільки робітники й селяне, але й вчителі, письменники, воляги народні діла, яких не під силу стало вести далі національній і соціалістичній гнет польської "автономії".

Вже найбільші успіхи проти більшовиків і радянської влади націоналістичні елементи переставали вірити брехням про більшовиків і їдуть на Україну. Про це свідчить заява групи українських вчителів, що втіли з Галичинні й прибули 30 квітня до Києва, а звідтам відїхали до Харкова.

В розмові зі співробітником "Пролетарської Правди" ці втікачі-вчителі сказали, що стан українських шкіл в Галичині за останній час остільки погіршився, що нема ніякої можливості провадити яку-будь педагогічну працю українською мовою. Польська влада вбачив в кожному вчителі українцеві "завязаного більшовицького агітатора".

Тепер серед українського вчителства (в Галичині) спостерігається стихійне прагнення на Радянську Україну, чому сприяють радянські газети, що їх одержують випадково й де пишеться про вільне наукове життя та велику творчу діяльність педагогів на терені Радєкому та Україні. Вільним життям та розв'язанням національного питання на Радянській Україні цікавиться останнього часу (в Галичині) не тільки українське вчителство, але й учні".

Таке сказали вчителі-емігранти з Галичинні. Інакше й бути не може. Нема мурі, який відмурював би та не допустив вісток до Галичинні про те, що діється на Радянській Україні. Навіть польсько-адвокатські газети мусять признати велику культурну діяльність на Україні та загальне господарське піднесення. "От хоч-би лавське "Діло" з 8 травня ц. р. містить вістку з приватного листа про життя на Радянській Україні. Цікаві віткі, зміст яких: "у нас справляють національне відродження, розуміється, в душі соціалістичних ідей".

Автор листа радить їхати з Галичинні на Україну тільки тим, що мають явське практичне знання. "Краще бути шофером ніж професором грецької мови, бо праця першого потрібна і корисна, а другий це радівня, анахронізм".

Такий непереможний хід історії. Те, що так несподівано, що так опльовують українські патріоти в Канаді, росте, розвивається, міцнішає на Україні й притягає до себе щораз більше навіть невірних Томів з націоналістичних таборів; а те, що українські патріоти возносили, вихвалявали, добряли в каварнях на емігрантщині, витріщили з того багна свого потапаючого "Трибуна".

Такий непереможний хід історичного розвитку і хто піде проти него, за тим не лишиться навіть мокрого місця.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА ФРАНКОВІ.

Ніхто так не дбає про вчених, про людей науки й культури, як трудове населення Радянської України, як його культурні та державні радянські установи. А ще тим більше дбають вони про тих людей, що в минулому вірно, служили працюючому поневоленому населенню, що працювали над його освітою, що кликали його до боротьби за повалення несправедливого капіталістичного ладу.

Тарас Шевченко — це найбільш улюблене на Україні імя після Леніна. Про Шевченка на Радянській Україні не тільки нагадує кожний куттик урядової чи культурної установи, але там тепер численні маси дивляться на цілу історію життя й боротьби Шевченка від дитинства аж до смерті, дивляться в кіно-театрах по містах і на селах.

Дня 28. травня 1926 р. шанувала Радянська Україна 10. роковини смерті Івана Франка. Ми не маємо ще вістей, як вона цей день шанувала, але ми бачимо, як вона ретувалася шанувати, як газетні журнали кликали громадянство до гідного шанування цього українського письменника, історика літератури та громадського діяча Галичинні.

Виданнями "Рух" в Харкові видано всі твори І. Франка. Київський журнал "Глобус" видає масовий популярний життєпис та характеристичні діяльності І. Франка. Книгоспілка намітила видати спеціальний збірник пам'яті І. Франка. До праці в тому збірникові запрошено галицьких діячів на Україні: Зацьковського, Вітка, Барана, Величка, як також місцевих франкознавців. Рішено також запросити осіб з Галичинні, що знали Франка, вмістити спомини про Франка його старих односельців. Збірник матиме художні ілюстрації, ав-

РОЗВИТОК КОМІНТЕРНУ.

(З доповіді тов. Зіновева в Москві 26. березня 1926 р.)

Тов. Зіновев, голова Виконкому Комінтерну, виступив 26. березня 1926 р. в Москві перед активом московської організації ВКП(б.) про працю пленуму поширеного Виконкому Комінтерну.

Доказав цей важний тим, що в нєму подібно змалювано сучасне міжнародне положення капіталістичних держав і робітничого руху в нєму. Ми постаємо в цьому ряді кожні роки розділяти передачі цієї доповіді на сторінках "У.Р.В." й рекомендуємо всім читачам, а зокрема робітникам і фармерським організаціям зокрема основно цей доклад вивчити. Можна навіть читати й розповідати на спільних читаннях, зібравши кілька розділів на разі.

Розвиток Комінтерна й жовтневої революції.

Товариші! Виконком Комінтерну, що засідав майже протягом шістьох місяців, мав, говорячи про сутні, значний конгрес. Між передостаннім і останнім язлуном минув цілий рік, рік повний важких подій.

Виконком зібрався в дещо напружених обставинах. Нам нема потреби, товариші, ховати від себе того, що за минулий рік Комуністичному Інтернаціоналові прийшлося пережити тяжкі часи. Ряд головних партій Комінтерну в літі минулого року переживав гострі кризи. Вистарчили назвати німецьку компартію. Був такий момент, коли товариші, що стояли дещо далі від партії Комінтерну, починали думати, що хобора, яка навістала німецьку компартію, може стати загальною, мало що не смертельною — так тяжка була та криза. І не лише німецька, але й деякі інші партії в той час переживали досить тяжкі часи. А найголовніше, товариші (не будемо й цього закривати від себе), поді в нашій власній партії не могли не відбитися на Комінтерні.

належати до Росії, до нашої партії. Я гадав, що коли побідить пролетарська революція в ряді інших країн з сильнішим пролетаріатом, як у нас, то, можливо, виключно керівництво, роль нашої партії в Комінтерні скінчиться, й наша партія стане лише одною з впливових секцій Комінтерну. На жаль, оскільки, що не на короткий час, а на досить затяжний річницький судьба Комінтерну найтісніше зв'язана з ходом революції у нас, з тої простої причини, що покищо пролетаріат інших країн не здобув ще рішучих побід.

Цейна зверхність Всесоюзної Партії в Комінтерні тримається на побідній пролетарській революції, на пролетарській диктатурі, що існує вже ось близько 10 літ. Наша партія, створена Леніним, зуміла в питанні Інтернаціоналу зайняти непохитну пролетарську позицію. З тих позицій вона не уступить.

В слідуючому числі подамо короткий перебіг всіх конгресів Комінтерну, а відтак про роль Америки й її трейд-юніонів в міжнародному робітничому русі.

ІДЬТЕ НА ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ З'ІЗДИ ТУРФДІМ.

В місяці червні відбудуться в західній Канаді два провінційні з'їзди Товариства Українськ. Робітничо-Фармерськ. Дім. Перший відбудеться в Едмонтоні в днях 10, 11, 12. червня, а другий в Саскатуні в днях 17, 18, 19. червня.

З'їзди ці аж надто є на часі. Багато є справ до обговорення, про що кажуть, нім їхні програми. А найголовніше на цих з'їздах — це єднання робітників і фармерів. Фармери це відділи і неорганізовані, ніколи не могли ще взяти чисельної участі у всерейних з'їздах ТУРФДім, а тим самим не могли блище познайомитися з культурно-освітньою діяльністю робітників, через те саме робітники не могли всебічно познайомитися з вимогами й недостачами фармерів.

Нагоду для такого взаємного порозуміння представляють провінційні з'їзди ТУРФДім в Едмонтоні й Саскатуні. Ці міста положені є якраз у фармерських осередках, а тому фармери не зв'язані з великими витратами на подорож на ці з'їзди. Теж саме можна сказати й про доколоніальних робітників.

Фармерам і робітникам цих провінцій у своїй культурно-освітній та організаційній пра-

ці обов'язково треба якнайтісніше співробітничати. У всьому треба бути взаємно допомогати. А щоб знати, як і чим повинні одні другим допомогати, треба знати взаїмні недостачі.

Потім треба накреслити однаковий план праці, щоб відтак спільними силами його виконувати. І все це можна вирішити лише з'їхавшись разом.

Тому всі відділи ТУРФДім, як робітничі, так і фармерські, всі відділи Жіночої Секції, а по можливості й Секції Молоді повинні поїхати на ці з'їзди своїх делегатів, повинні взяти активну участь в цих з'їздах ТУРФДім.

Те саме повинні зробити й братні робітничі та фармерські організації провінцій Альберти та Саскечевану, Товариство Українськ. Робітничо-Фармерськ. Дім завжди радіє в своїх з'їздах представників братніх організацій, дає їм повну змогу висловитися, прислухається до їх голосу, й навпаки, дає через цих делегатів братнім організаціям всякі поради та піддержку в їх організаційній й освітній праці.

Тому їдте, товариші й товаришки, на провінційні з'їзди Товариства Українськ. Робітничо-Фармерськ. Дім до Едмонтону й Саскатуни.

Волінець.

КОМПАРТІЯ КАНАДИ ПРО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В АНГЛІІ.

(Продовження.)

Причини зради.

Що було причиною цього зрадиного винку радє? Причиною було це, що рада, домонірована правокрильними, центристами й реформістами, не була приготівана боротися за робітничу класу з такою самою рішучістю, як уряд Балдіна був приготіваний боротися за капіталістів. Помимо того, що уряд Балдіна проголосив страйк неконституційним, помимом воєнних заходів уряду й вимогового стану, були виходи на успіх генерального страйку, якщо його було-б ведено з рішучістю. Однак виглядає, що провідники ради не мали відваги від самого початку. Вони налякались своєї власної сили. Вони очевидно сводилися підманути уряд Балдіна до зади без боротьби. Коли капіталісти заявили готовість боротися, рада не підтримала тих кроків, для яких повинна була приготівитися. Якби вона була наділила кожний алькальній трейдс кавсид-вїмковими правами Ради Чину, якби вона була подбала про створення робітничих оборонних корпусів, якби вона була заключила умову з кооперативами в справі доставляння пожиттєв, якби вона була приймала фінансову допомогу міжнародного робітництва, звідки-б вона не походила, якби вона була викликала другу й третю ліній, якби вона була заапетлювала до жовіря, щоб вони не повинні страйковувати служби, все вказує на можливість, що капіталісти були-б здались. Бритійські капіталісти здались рік тому назад підчас переговорів з майнерами. Бритійські капіталісти були приневолені підчинитися волі робіт-

ників Британії в 1921 році, коли Рада Чину заявила, що не дозволить на війну проти Росії. Генеральна рада повинна була знати з самого початку, що означає генеральний страйк, і підприняти потрібні кроки для його переведення.

Справа "конституційності".

Але страйк не переведення зі всею рішучістю. В той час, як уряд ставав щораз більше дикий, рада ставала щораз більше покірною. Вона лише чекала, а уряд почав робити заходи для зломання страйку. Внутрі генеральної ради були впливовими, ті елементи, які мовчки годилися з капіталістами, що страйк є "неконституційний". Однак що мають робити робітники, як капіталістичний уряд проголосить страйк "неконституційним" або "незаконним"? Чи мають вони піддатися? Чи мають вони скаржати за Луїсом з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, що "ми не можемо боротися з урядом" А Ні. Ми мусимо визнати, що уряд є завжди за капіталістами в часів боротьби, і якщо уряд вмищується й відносить "конституційний" спротив, тоді робітники можуть лише продовжувати свою боротьбу за приличне життя, конституційно чи неконституційно. Якщо уряд робить з економічної боротьби боротьбу політичну, тоді одноюкою дорогою до певної побіди для робітників є прийняти той факт і вести політичну боротьбу проти проголошеного урядом наміру зломати страйк.

В противному випадку наперед можна сказати, що уряд віднесе завжди побіду для капіталістів. Все, що урядові треба зробити, це оклеймити страйк "неконституційним" і

провідники страйку піддадуться. Уряд Балдіна зможілізував сили армії й фльоти для зломання страйку, він стероризував робітників. Всього того можна було сподіватися. Комуністи й лєве крило остерігали генеральну раду від місяців, що уряд приготівлявся якраз до такої акції. Уряд від місяців підготівлявся О.М.С. та інші страйколомські організації. Місяці тому назад комуністи остерігали, що увязнення комуністичних провідників було передбаченням страйколомських намірів уряду. Бритійські робітники вже мали трагічний досвід чорної п'ятниці, щоб остерігти їх про те, що станеться, якщо вони дозвольть застрашити себе погрозою "конституціоналізму". Якщо помимо того провідники генеральної ради не взяли всіх цих острого під увагу, то лише тому, що вони були цинічні рішені вести генеральний страйк.

(Далі буде.)

ЯК СВЯТКОВАНО 1. ТРАВНЯ В ГАЛИЧИНІ.

Польська влада поробила всі старання, щоб в день 1. травня не допустити до демонстрацій революційного робітництва. У всі важніші робітничі центри і на села Покутти спрямовано багато війська, поліції й жандармерії. При кінці квітня переведено масові арешти всіх, хто лиш дещо був підозрілий в комунізмі. Закрито українську робітничу газету "Світло", закрили "Ді Воже" і арештовано їх редакторів. Польські фашистські організації виступили перед 1. травня в Лодзю, в якій грозили змаєркувати демонстрації революційного робітництва. Пеневськє провідники рішили святкувати 1. травня окремо і виставили окремі озброєні бовки, що на автомобілях мали слідити за тим, щоб робітники-комуністи не прилучилися до їх походу.

З огляду на цей терор влади, фашистів і вожків ППС, революційне робітництво Західної України змогло відбутися зібрання і демонстрації тільки у Львові. Тут чисельна група українських, польських і жидівських робітників комуністів, а також члени укр. партії "Народна Воля" окружені зі всіх сторін густими лавами поліції і пеневськєї міліції приєдналися до походу ППС. зі своїми прапорами.

В Дрогобичі, Бориславі, Стрию дозволила поліція тільки на зібранні ППС. Робітничі комуністи розігнали. У-країнськоро поста Панука, що приїхав до Дрогобича, доліши насильно видати. В Перемишлі зібралось робітництво в "Народнім Домі", але поліція на приказ старости збори розвінала багетамі.

У Львові група польських студентів-фашистів вдерлася насильно ранком 1. травня до ріжних помешкань і шукала за комуністичним послом Войтоком. Пеневськє виступили всією групою проти комуністів спільно з поліцією. В наслідок того, в рядках робітництва було велике обуднення. В походах пеневськє брали переважно участь інтелігенція, мішанство і робітничі аристократія.

В день 1. травня в всіх фабриках і встартах праці не було. Не працювало також на селах.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ УКР. ВІДДІЛУ К.П.К.

Подається до відома членам Укр. Відділу Комуністичної Партії Канади у Вінніпегу, що на будуче мітінгу відділу будуть відбудувати кожної середи в годні 8.15 вечером в голловий кватирі партії п. ч. 446 Селкірк Евіню.

Слідуючий мітінг відбудеться в середу, 2. червня. Обов'язком кожного члена прийти на цей мітінг.

В неділю, 30. травня кожний член повинен піти колектувати в користь страйкуючих майнерів у Великій Британії. Колектори мають зійтиса у партійній кватирі в год. 10 рано. Заряд Відділу К.П.К.